

СТРАТЕГИЈА РАЗВОЈА ИСТОЧНЕ ИЛИЦЕ 2011-2016.

Визија развоја – Источна Илица 2020:

Савршена локација, јединствен амбијент

На најперспективнијем дијелу највећег тржишта у БиХ,
градимо јединствен пословни и животни амбијент,
који привлачи квалитетне инвестиције, финансијски и
интелектуални капитал,
**осигуравајући пуну запосленост и престижан квалитет
живота за све грађане, посебно за младе.**

Источна Илица, децембар 2011.године

Садржај:

1. УВОД.....	3
2. МЕТОДОЛОГИЈА РАДА.....	4
3. ИЗВОД ИЗ СОЦИОЕКОНОМСКЕ АНАЛИЗЕ ОПШТИНЕ.....	5
4. УСКЛАЂИВАЊЕ СА ДРУГИМ СТРАТЕГИЈАМА И ПЛАНОВИМА НА ВИШИМ НИВОИМА	7
5. АНАЛИЗА СНАГА, СЛАБОСТИ, ПРИЛИКА И ПРИЈЕТЊИ ЗА ОПШТИНУ ИСТОЧНА ИЛИЦА – SWOT АНАЛИЗА	7
6. ВИЗИЈА И СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ РАЗВОЈА ОПШТИНЕ ИСТОЧНА ИЛИЦА.....	9
7. МАТРИЦА РАЗВОЈА ИСТОЧНЕ ИЛИЦЕ.....	14
8. ГЕНЕРАЛНИ ПЛАН ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ ПРОЈЕКТА.....	8

2. МЕТОДОЛОГИЈА РАДА

У изради Стратешког плана развоја општине Источна Илиџа користи се модерна методологија партиципативног планирања, развијена и препоручена од стране Свјетске банке, са сљедећим основним карактеристикама: фазни процес планирања (представљен испод), уз партнерско учешће јавног, приватног и невладиног сектора, фокус на критична питања (умјесто секторске организације), избор јасних приоритета дјеловања и разрађен план имплементације.

3. ИЗВОД ИЗ СОЦИОЕКОНОМСКЕ АНАЛИЗЕ ОПШТИНЕ

Једна од полазних активности пред општинским тимом за ревизију постојеће и израду нове Стратегије развоја, била је социоекономска анализа општине Источна Илиџа. Приликом израде социоекономске анализе, општински тим се руководио званичним подацима, а гдје није било могућности да се добију званични подаци кориштене су процјене. Прављено је поређење у периоду од 2005 до 2010, односно 2011. године.

Општина Источна Илиџа налази се у **централном дијелу Републике Српске**. Општина се простире на **територији од 29 км² на којој живи 16.491 становника¹** и одликује се великом густином насељености која износи 568 становника по км². Подаци о природном кретању становништва показују **позитиван природни прираштај становништва**. Општина Источна Илиџа је једна од шест општина града Источног Сарајева и чине је четири мјесне заједнице: МЗ Војковићи, МЗ Добриње, МЗ Кула и МЗ Касиндо.

Број запослених на подручју општине према процјени Општине износи 2.973.

Број пријављених незапослених радника на подручју општине показује тенденцију раста. Стопа незапослености је нешто мања у 2010. години у односу на 2005. годину (39,8% у 2005. години).

Највећи број запослених (ако изоставимо самосталне радње које нисмо разврставали према секторима запослења) запошљава сектор трговине 22%, здравства и социјалне заштите 21%, , затим грађевинарство 16% (2005. године највећи број је запошљавала јавна управа и грађевинарство, затим сектор здравствене заштите). Смањење броја запослених у сектору грађевинарства је последица негативних ефеката свјетске економске кризе, односно смањења тражње за некретнинама на тржишту. У претходном периоду дошло је до дислокације органа јавне управе на територију друге општине. Прерађивачка индустрија запошљава 6% запослених у 2010. години.

С обзиром да општине у окружењу запошљавају раднике са подручја општине Источна Илиџа (и општина Источна Илиџа запошљава раднике са подручја других општина), у периоду израде Социоекономске анализе, Општина није располагала са подацима који се односе на становнике са подручја општине Источна Илиџа који раде у другим општинама (наведеним подацима располаже Пореска управа РС, али општински тим није био у могућности да се информисе о истим).

Приватна предузећа запошљавају 46% запослених, државне институције запошљавају 35% запослених, а мале предузетничке радње запошљавају 17% запослених. У поређењу на ранији период највећи број запослених запошљавао је државни сектор (40%).

Највећу добит остварују приватна предузећа, док највећи губитак остварују државна предузећа (највећи удио у губитку остварује Клинички центар И.Сарајево). Акционарска друштва остварују 12% укупног губитка.

Просјечна плата на подручју општине Источна Илиџа за 2010. годину је већа од републичког просјека (799,00 КМ- општина Источна Илиџа, 784 КМ – Република Српска).

¹. Републички завод за статистику РС, процјена за 2009. годину и податак се може корисити и за почетак 2010. године (у периоду израде Социоекономске анализе податак о броју становника за 2010. годину није био доступан у Заводу за статистику РС) Процјена броја становника према броју регистрованих бирача за 2010. годину износи око 20.000 становника

Покривеност увоза извозом са подручја општине Источна Илица је ниска (стопа покривености за 2010. годину износи 8%).

Премаведеној анкети привредних субјеката на подручју општине, највеће ограничење за развој пословања предузећа је обезбјеђивање тржишта/квалитетних купаца, а најмање ограничење за већину анкетираних предузећа је обезбјеђивање поузданих добављача. Већини анкетираних предузећа најбитније за развој пословања су: информације о тржишту (информације о понуди и тражњи, величина тржишта, пословно окружење), информације о административним, пореским и правним процедурама, информације о повољним линијама финансирања (кредити, донације и сл).

Проблеми који оптерећују пословање предузећа су, на првом мјесту, високи порези (77% предузећа), финансирање, односно приступ кредитима (48% предузећа), нелојална конкуренција (47% предузећа), политичка нестабилност (39% предузећа) и приступ тржишту другог ентитета (32% предузећа). Најмањи проблеми за пословање предузећа су недостатак простора, недостатак локалних медија за оглашавање, недостатак поузданих добављача, као и недостатак стручних радника. Предузећа сматрају општину Источна Илица задовољавајућим мјестом за пословање, односно 89% предузећа општину сматра јако добрим, добрим и задовољавајућим мјестом за пословање, а што је побољшање у односу на анкету проведenu 2006. године. Већина предузећа је задовољно са квалитетом услуга општинске администрације.

37% предузећа се изјаснило да су им накнада за градско грађевинско земљиште и урбанистичка сагласност за градњу превисоке (за 33% предузећа оне су одговарајуће), а 44% предузећа се изјаснило да им је комунална такса превисока.

С обзиром на велику густину насељености општине око 690 становника по км²(према процјени Општине) и растућу урбанизацију, тешко је говорити о потенцијалима за развој интензивне пољопривредне производње. Међутим, око половине становништва општине живи у руралним и приградским насељима које се бави индивидуалном пољопривредном производњом коју општина кроз одређење програме помаже.

На подручју општине Источна Илица организовано је предшколско, основно, средње и високо образовање. Школовање кадрова на вишим и високошколским установама обавља се највећим дијелом на Универзитету у Источном Сарајеву и једним дијелом на универзитетима у Сарајеву, Бањој Луци и Србији.

Здравствена заштита на подручју општине је добро развијена и пружају је јавне здравствене установе из области примарне, секундарне и терцијалне здравствене заштите и здравствене установе основане од стране правних лица (приватне апотеке). У поређењу са претходним периодом, остварен је напредак у области здравствене заштите изградњом породичних амбуланти у Војковићима и Младичком пољу.

Може се закључити да постоји велика заинтересованост за укључивање младих у спортске клубове који дјелују на подручју општине. У области културе постигнут је одређени напредак, али стање још увијек не одговара потребама становништва.

На основу критерија за оцјену развијености општина у Републици Српској, Влада РС је донијела Одлуку о ранг листи развијености општина за 2011. годину у којој се општина Источна Илица налази у категорији развијених општина у Републици Српској.

Као последица свејтске економске кризе, тачније од 2009. године, долази до пада непореских прихода у буџету Општине Источна Илица.

Ревизијом Стратегије развоја општине Источна Илица за период 2007-2012 године, утврђено је да је на подручју општине повећан број инфраструктурних објеката.

Тако имамо да је модернизација коловоза повећана у односу на 2006. годину за 24%. Водоводна мрежа увећана за 10.000,00 m. Мрежа кишне и фекалне канализације увећана за 18.012 m (кишна 10.355,00 метара и фекална 7.657,00 метара).

Јавна расвјета повећана за 14.315,00 метара. Дужина гасовода високог притиска и дистрибутивне мреже повећана за 5.620,00 метара. Број телефонских прикључака је 4.396 и АДСЛ прикључака 1.587. Број мобилних телефона на подручју општине 12.240.

4. УСКЛАЂИВАЊЕ СА ДРУГИМ СТРАТЕГИЈАМА И ПЛАНОВИМА НА ВИШИМ НИВОИМА

Процес интегрисаног планирања локалног развоја одликују бројне интеракције и стална усклађивања, како би се обезбједила:

- вертикална усклађеност (са хијерархијски вишим развојним документима, стратегијама и плановима на нивоу Републике Српске, Града,...),
- хоризонтална усклађеност (између општинских развојних планова и политика),
- усклађеност са просторним планирањем и плановима.

Приликом израде Стратешког плана развоја општине Источна Илица посебно се водило рачуна о усклађивању стратегије са сљедећих плановима и стратегијама на вишим нивоима:

- **Стратегија развоја малих и средњих предузећа РС за период 2011 – 2013**
- **Просторни план Републике Српске**
- **Просторни план Града Источно Сарајево**
- **Стратешки план развоја Града Источно Сарајево.**

5. АНАЛИЗА СНАГА, СЛАБОСТИ, ПРИЛИКА И ПРИЈЕТЊИ ЗА ОПШТИНУ ИСТОЧНА ИЛИЦА – SWOT АНАЛИЗА

SWOT анализа је концепт који треба да омогући систематску анализу пријетњи и прилика као и њихово усаглашавање са јаким и slabим странама општине. SWOT анализа обезбјеђује информације корисне за усклађивање општинских капацитета и способности са окружењем у којем општина дјелује, те представља мост између садашњег стања, које је утврђено анализом, и жељеног будућег стања које је дефинисано стратешким планом развоја. **Снаге** које општини пружају конкурентне предности, чинећи ово подручје атрактивним мјестом за живот и пословање, с једне стране, и **слабости** које представљају препреке или ограничења за привредни развој општине, с друге стране, приказане су у сљедећој табели:

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
✓ Изузетна гео-стратешка позиција (на прагу највећег тржишта у БиХ, код главног аеродрома, близу универзитетских центара...)	◇ Релативно мали расположиви простор за ширење урбаног дијела општине и за интензиван привредни развој
✓ Креирани и усвојени кључни просторно-плански инструменти за управљање општином (урбанистички и регулациони планови)	◇ Планирање развоја само дјелимично усклађено са Источним Новим Сарајевом (кроз урбанистички план)
✓ Проактиван, предузетан и динамичан водећи општински тим	◇ Смањење непореских прихода општине
	◇ Број предузећа на 1000 становника мањи од просјека РС
	◇ Лоши резултати приватизације

- ✓ Уведен систем управљања квалитетом у општинској управи
- ✓ Висок степен израженог задовољства грађана и предузетника ефикасношћу услуга општинске управе
- ✓ Статус развијене општине у РС
- ✓ Солидна понуда локалне радне снаге
- ✓ Просјечна нето плата виша од републичког просјека
- ✓ Видљив напредак у изградњи комуналне инфраструктуре, посебно водовodne и гасне мреже и јавне расвјете и модернизације саобраћајница
- ✓ Развој инфраструктуре и услуга из области здравства
- ✓ Развијена пракса стипендирања
- ✓ Велика заинтересованост младих за спортске и културне активности
- ✓ Видљив напредак у изградњи објеката за наставу физичког васпитања, спорт и рекреацију
- ◇ Нискоакумулативна (нископрофитабилна) привредна структура, са малим удјелом технолошки напредних индустрија и недовољно квалитетним запошљавањем
- ◇ Мањак квалитетних финансијских средстава и велико пореско оптерећење привреде
- ◇ Повећање незапослености
- ◇ Неконтролисано еколошко загађивање (не постоји адекватно рјешење одлагања смећа-депонија и загађеност водотокова и неодговарајући канализациони систем)
- ◇ Неefикасно управљање комуналном инфраструктуром (комунална предузећа враћена на ниво општине Источно Ново Сарајево),
- ◇ Лоша организованост јавног градског превоза
- ◇ Недостатак одговарајућих просторних услова и слаба техничка опремељеност Гимназије и средње стручне школе
- ◇ Неразвијена културна инфраструктура
- ◇ Недостатак „предузетничког духа“

Прилике, које омогућавају или олакшавају реализацију и развој конкурентских предности општине, и **пријетње**, које доводе до губитка или опадања конкурентности или привредног развоја уопште, представљене су у сљедећој табели:

ПРИЛИКЕ

ПРИЈЕТЊЕ

🕒 најављена фискална децентрализација (пренос надлежности прикупљања пореза, имовине... на локалну самоуправу) 🕒 увођење концепта регионалног развоја у Српској 🕒 стратешка подршка развоју МСП 🕒 Функционално увезивање са сусједним општинама (посебно са И. Новим Сарајевом и Трновом РС) за реализацију капиталних пројеката 🕒 Растуће тржиште капитала за кредитно способне општине (ИРБ) 🕒 Коришћење предприступних фондова ЕУ и донатора 🕒 Коришћење најављених средстава Савјета министара БиХ и РС за локалне инвестиције и развој 🕒 Започети инвестиционо-развојни циклус у	🕒 наставак економске кризе, или неодговарајуће мјере за превазилажење кризе, могу довести до колапса радно интензивних индустрија општине 🕒 Недостатак културе коришћења простора на макро и микро плану 🕒 Коефицијент који се односи на расподјелу индиректних пореза општини Источна Илиџа се смањује до 2016 године, 🕒 Опште сиромаштво и незапосленост у земљи 🕒 Удаљеност административног центра РС 🕒 Ризици везани за превелико учешће грађевинарства и трговине, а премало индустрије и услуга

- РС (енергетика и путна инфраструктура) и заинтересованост за инвестирање на подручју општине
- ❶ Усвојена стратегија развоја Града Источно Сарајево
 - ❶ Изградња Државног затвора БиХ
 - ❶ Тражња за стамбеним простором и насељавањем и заинтересованост за настањивање високостручних кадрова који раде у заједничким органима БиХ
 - ❶ Партнерство јавног и приватног сектора у изградњи комуналне, спортске и културне инфраструктуре и пружању услуга
 - ❶ Развој интелектуалног, социјалног и културног капитала као приоритети локалне заједнице за ново доба
 - ❶ Јачање капацитета и утицаја цивилног друштва
 - ❶ непостојање одговарајућих мјера за усклађивање понуде и тражње радне снаге на вишим нивоима
 - ❶ снажан утицај политичких структура у РС и БиХ на привредне токове (приватизација, инвестиције,...)
 - ❶ спорост БиХ у прилагођавању стандардима ЕУ
 - ❶ баријере за развој технолошки напредних индустрија у РС и БиХ (велико заостајање у развоју, неконкурентност, мало тржиште за веће инвестиције)
 - ❶ Наставак неодговарајућег третмана здравства, образовања, културе и спорта од стране виших нивоа власти
 - ❶ Наставак одлива младих/стручњака из земље / губљење интелектуалног капитала

6. ВИЗИЈА И СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ РАЗВОЈА ОПШТИНЕ ИСТОЧНА ИЛИЦА

Приликом израде Нацрта Стратегије развоја Општине Источна Илица задржана је постојећа визија развоја која је помјерена до 2020. године. Има краћу, веома сажету, маркетиншки «ударну» верзију (*савршена локација, јединствен амбијент*) и пуну, такође кратку и језгровиту верзију. *Савршена локација, јединствен амбијент* значи савршено мјесто и за пословање и за живот, зависи од тога коме је таква порука упућена. Значи: ако желите да инвестирате, да послујете, ово је **право мјесто** за то, јер се налазимо на најперспективнијем дијелу највећег тржишта у БиХ (око пола милиона становника, највише новца у оптицају...), гдје је све близу (сједиште државних институција, сједиште банака, међународни аеродром...) и гдје можете најлакше наћи најбоље људе за ваш посао (сједиште универзитета). То је потребан, али не и довољан разлог. Други дио поруке је *јединствен амбијент*, значи **права средина** у којој ће сви, а посебно они најодговорнији у локалној власти, учинити све да подрже и олакшају ваше инвестирање и пословање, умјесто да вам постављају административне препреке.

Порука има исти основни смисао и за оне који бирају Источну Илицу као право мјесто за живот: у центру сте збивања, можете доћи до доброг посла, дијелите са другима јединствени осјећај грађења и енергију стварања нечег новог, квалитетнијег и перспективнијег од већине других средина на Балкану...

Источна Илица још увијек није савршена локација и јединствен амбијент, али постаје све привлачније мјесто и све боља и занимљивија средина и за пословање и за живот. Формулисање те идеје, тог захтјева (који тек треба достићи) у виду визије треба да битно убрза и олакша развојни процес, обједињавајући напоре свих заинтересованих актера и усмјеравајући иначе оскудне ресурсе на стратешки *праве ствари*.

Три главне ствари, три главна правца за достизање овако амбициозно постављене визије (*савршена локација, јединствен пословни и животни амбијент, престижан*

квалитет живота за све грађане, посебно за младе) одређена су у виду три стратешка циља:

- ☉ стратешко управљање простором и квалитетна инфраструктура,
- ☉ битно унапријеђена привредна структура, и
- ☉ изграђена напредна урбана средина.

Први - *стратешко управљање простором* – зато што простор спада међу најважније предности Источне Илиће у глобалној утакмици, а има га мало. Зато је стратешко управљање простором императив. А *квалитетна инфраструктура* зато што је ово подручје у погледу капиталних инвестиција раније било маргинализовано, али се тежи да се достигне што већи квалитет.

Други – *практично нова привредна структура* – зато што доминантне постојеће дјелатности не гарантују квалитетна и дугорочно одржива радна мјеста. Пуно коришћење кључних предности Источне Илиће (локација, квалитет и стил управљања, људски потенцијал) може знатно прије него у другим срединама да доведе до унапређења технолошког нивоа и привлачења индустрија и услуга у којима је пресудан квалитет људског рада, осигуравајући боља и сигурнија радна мјеста и веће запошљавање.

Трећи – *изграђен имиџ напредне урбане средине са престижним интелектуалним, социјалним и културним капиталом* - зато што квалитет средине, људи и њихови односи све више дјелује као магнет за привлачење финансијског капитала и технолошки напреднијих индустрија и услуга.

Стратешки циљ 1: Развијено стратешко управљање простором са квалитетном инфраструктуром и екологијом

Разлог:

SWOT анализом је утврђена изузетна геостратешка позиција општине. Оно што је посебно истакнуто јесте чињеница да се општина својим положајем наслања на највеће тржиште у БиХ, налази у близини међународног аеродрома, те универзитетских центара у Источном Сарајеву и Сарајеву.

С друге стране, Општина располаже са релативно малим расположивим простором за ширење урбаног дијела и за интензиван привредни развој.

Шта подразумјевамо под овим циљем:

Циљ је да општина искористи све предности своје локације и да, на најбољи начин, искористи простор којим располаже. Под овим циљем се, једним дијелом, подразумјева промјена намјене једног дијела површина које су претходно искориштене без уважавања локацијских предности и недостатка простора. Циљ, такође, подразумјева квалитетно кориштење слободног земљишта општине како би се на најбољи могући начин задовољила потреба за стамбеним и пословним простором.

Остварење овог циља допринијеће потпунијем повезивањем насељених мјеста.

Овај циљ представља предуслов за унапређење привредне структуре општине (обухваћене другим стратешким циљем), односно стварање јединственог пословног и животног амбијента.

Ризици

Најважнији ризици који се морају узети у разматрање приликом реализације овог стратешког циља су:

- *Потешкоће приликом откупа приватног земљишта,*
- *Недостатак земљишта у државном власништву,*
- *Могући раскорак између стратешких приоритета општине и виших нивоа власти,*
- *Недовољне ингеренције општине за доношење одлука од важности за реализацију стратешког циља,*
- *Низак ниво културе управљања простором на макро и микро плану.*

Кораци у процесу реализације стратешког циља:

Стратешки циљ 1. биће реализован правовременим остваривањем сљедећа четири оперативна циља:

1. До краја 2016. године урбано подручје покривено развојном и спроведбеном планском документацијом,
2. 50% изграђено и уређено уже урбано језгро (Кула-Добриња 4) до 2016. године,
3. Насељена мјеста опремљена капиталном комуналном и друштвеном инфраструктуром и квалитетно комуникацијски повезана са урбаним језгром, до 2016. године,
4. Смањити ниво загађености водотока,
5. Уредити дио зелених површина у ужем урбаном језгру до 2016. године.

Стратешки циљ 2: Прилагодљива, модерна и високоаккумулативна привредна структура

Разлог:

Према налазима анализе привреде, садашња привредна структура Источне Илица заснива се на нискоаккумулативним и технолошки незахтјевним индустријама. Социо-економска анализа је показала да највећи број запослених на подручју општине, запошљава сектори трговине, грађевинарства и здравствене заштите. Иако се ради о тренутно драгоцјеним радним мјестима и веома активним секторима (у условима свјетске економске кризе), било би врло ризично заснивати дугорочне планове и пројекције развоја људских ресурса на таквој привредној структури. Уколико општина Источна Илица намјерава да искористи предности своје локације у условима «глобализације» као свјетског тренда, период до 2016. године треба бити период стратешке промјене привредне структуре ка технолошки интензивнијим и профитабилнијим секторима и тзв. креативним индустријама, као и производним привредним дјелатностима који се усмјеравају према урбаним срединама са високообразованом и иновативном радном снагом.

Шта подразумјевамо под овим циљем?

Овај циљ подразумјева промјену привредне структуре Источне Илице, у корист напреднијих технологија, профитабилнијих индустрија и услуга, са већим учешћем индустрија и услуга заснованих на информационим и комуникационим технологијама и креативности људских ресурса. Такође, фокус треба да буду и производне привредне дјелатности које омогућавају запошљавање и стварање готовог производа. Растуће интересовање инвеститора за ово подручје треба бити усмјеравано у складу са овако конципираном будућом привредном структуром. Уз привлачење одговарајућих

инвеститора, изградња нове привредне структуре значи и гајење и развијање мреже локалних произвођача и пружалаца услуга, како у тренутно активним, тако и у новим, стратешки важним секторима.

Кључна претпоставка за жељену промјену привредне структуре је изградња јединственог пословног амбијента, који гарантује престижну пословну инфраструктуру, промовише предузетничку културу и осигурава подршку предузетничким и инвеститорским иницијативама у свим фазама њихових подухвата.

Уз изградњу конкурентне привреде која брзо расте и омогућава запошљавање и виши животни стандард становника општине, остварењем овог стратешког циља треба да се осигура и нова економска перспектива за младе, првенствено образованије и креативније становнике.

Ризици

- *Неријешени имовински односи (везано за земљу, индустријске комплексе, итд.) и потешкоће при откупу приватног земљишта (раст цијена због нереалних очекивања);*
- *Превладавање краткорочне над дугорочном перспективом (у условима свјетске економске кризе доћи што брже до што више нових радних мјеста, без обзира на њихов квалитет и друштвену «цијену» коју за то треба платити);*
- *Почетна неразумијевања нових концепата (нпр. креативне индустрије, пословни инкубатори, културна индустрија...);*
- *Тренд одласка стручних радника који су потребни технолошки напредним индустријама.*

Кораци у процесу реализације стратешког циља:

Стратешки циљ 2. биће реализован правовременим остваривањем сљедећа четири оперативна циља:

1. Изграђен имиц подручја погодног за инвестирање и отворено најмање 10 нових предузећа са преко 10 запослених по предузећу и најмање 20 нових предузећа са мање од 10 запослених по предузећу до 2016. године
2. Створено подстицајно пословно окружење за оснивање и развој МСП, тако да је остварен однос од највише 33 становника по пословном субјекту до 2016. године, као и смањење процента незапослености за 3%
3. Развој пољопривреде, тако да се број пољопривредних газдинства повећа за 20%.

3. Стратешки циљ 3: Изграђен имиц напредне урбане средине са престижним интелектуалним, социјалним и културним капиталом

Разлог:

Приликом ревизије Стратегије развоја Општине Источна Илица за период 2007-2012 година, општински тим је утврдио да се овај стратешки циљ дјелимично остварио, те да је исти потребно задржати и у наредном периоду, како би био у цјелини испуњен.

Пред Источном Илицом и даље стоји крупан изазов изградње новог имица, с једне стране, и знатно ефектнијег и паметнијег коришћења интелектуалних ресурса, социјалног и културног капитала, који су на различите начине везани за пријератно Сарајево и Илицу, с друге стране. Овоме треба додати и све значајнији прилив становништва, углавном младих и образованих људи, који се привремено или стално

настајују на територији општине (због рада у заједничким органима БиХ, студирања, итд.)

Шта подразумевамо под овим циљем:

Под овим стратешким циљем подразумевамо стварање новог квалитета друштвеног живота и изградњу новог, напредног урбаног имица општине Источна Илиџа, првенствено разрадом и увођењем концепта управљања интелектуалним, социјалним и културним капиталом (на чему се у доброј мјери заснивају економија и друштво 21. вијека). То се може остварити само пуном примјеном започете праксе проактивног и одговорног управљања локалним развојем и локалним пословима од стране општинског руководства, у пуној сарадњи са општином Источно Ново Сарајево и Градом Источно Сарајево, посебно у погледу стварања препознатљивог, заједничког културног и спортског имица. Побољшани квалитет живота подразумева и стално унапређивање здравствених услуга и бригу о угроженим категоријама становништва.

Као и код претходног стратешког циља, и овдје је посебан нагласак на активирању потенцијала и енергије младих у свим сферама друштвеног живота Источне Илиџе.

Остварењем овог стратешког циља Источна Илиџа ће обезбиједити конкурентност људских ресурса као најважније компоненте нове економије, те комплетирати конкурентност локације у условима модерног тренда глобализације (свијет као глобално тржиште на којем се све више надмећу регије и градови нудећи специфичне локалне вриједности и конкурентну радну снагу).

Ризици:

- *Настављање тренда иселјавања младе, квалификоване радне снаге из БиХ*
- *Наставак друштвеног третмана културе, спорта и уопште друштвених дјелатности само као потрошње.*

Овај стратешки циљ могуће је реализовати са остварењем следећих посебних и конкретних циљева:

1. Уведен концепт управљања интелектуалним капиталом, са стабилним растом инвестирања у знање и људске ресурсе у периоду 2011-2016,
2. Остварен препознатљив културни и спортски имиџ, до 2016. године
3. Осигурано стално унапређивање здравствених услуга и брига о угроженим категоријама становништва
4. стални раст задовољства грађана и привредника услугама и односом општинске управе.

7. МАТРИЦА РАЗВОЈА ИСТОЧНЕ ИЛИЦЕ

Визија развоја – Источна Илица 2020:

Савршена локација, јединствен амбијент

На најперспективнијем дијелу највећег тржишта у Босни и Херцеговини,

градимо јединствен пословни и животни амбијент,

који привлачи квалитетне инвестиције, финансијски и интелектуални капитал,

осигуравајући пуну запосленост и престижан квалитет живота за све грађане, посебно за младе.

Стратешки циљеви:	Оперативни циљеви:	Пројекти који доприносе остварењу циљева:
<p>1. Развијено стратешко управљање простором са квалитетном инфраструктуром и екологијом</p>	<p>1. До краја 2016 године урбано подручје покривено развојном и спроведбеном планском документацијом, 2.50% изграђено и уређено уже урбано језгро (Кула-Добриња 4) до 2016. године, 3.Насељена мјеста опремљена капиталном комуналном и друштвеном инфраструктуром и квалитетно комуникацијски повезана са урбаним језгром, до 2016. године, 4.Смањити ниво загађености водотока, 5.Уредити дио зелених површина у ужем урбаном језгру до 2016 године.</p>	<p>1. Ревизија Урбанистичког плана општине, 2. Израда зонинг планова и регулационих планова 3. Студија изводљивости за премјештање затвора Кула 4. Стварање визуелног идентитета урбаног језгра 5. Проширење саобраћајнице Р-446 Кула – Враца (пројекат, студија изводљивости, експропријација земљишта и извођење радова)- дионица Кула – раскрсница према улици Иве Андрића 6. Израда пројектне документације и регулација водених токова на подручју општине по етапама (километар ријеке Жељезнице и километар Касиндолског потока) 7. Изградња регионалне депоније на нивоу Града Источно Сарајево 8. Реализација вањског уређења комплекса «Црква Вељине» 9. Изградња главних саобраћајница у мјесним заједницама са пратећом комуналном инфраструктуром 10. Наставак изградње пјешачке зоне Вељине (комуникације) 11. Наставак изградње секундарних саобраћајница и комуналне инфраструктуре у мјесним заједницама уз учешће грађана (Партнерство са грађанима) 12. Реализација пројеката из области екологије (ЈЕАП)</p>
<p>2. Прилагодљива, модерна и високоаккумулативна привредна структура</p>	<p>1. Изграђен имиц подручја погодног за инвестирање и отворено најмање 10 нових предузећа са преко 10 запослених по предузећу и најмање 20 нових предузећа са мање од 10 запослених по предузећу до 2016. године 2. Створено подстицајно пословно окружење за оснивање и развој МСП, тако да је</p>	<p>1. Изградња Државног затвора БиХ, 2. Успостављање индустријске зоне Војковићи 2 (код Фамоса) 3. Иницирање удруживања грађевинских предузећа због заједничког наступа на тржишту 4. Формирање Клуба привредника 5. Подршка за увођење техничких стандарда и развој информационих система у предузећима 6. Развој централне пословне зоне 7. Наставак развоја индустријске зоне Војковићи-Крупац 8. Подршка оснивању и развоју МСП на подручју општине</p>

	<p>остварен однос од највише 33 становника по пословном субјекту до 2016. године, као и смањење процента незапослености за 3%</p> <p>3. Развој пољопривреде, тако да се број пољопривредних газдинства повећа за 20%</p>	<ol style="list-style-type: none"> 9. Развој туристичких потенцијала 10. Подршка запошљавању 11. Успостављање Центра за развој бизниса Источна Илица 12. Подршка пројектима из области пољопривреде, 13. Иницирање формирања Задруга (пчелари, земљорадници, откупне станице...), 14. Истраживање и израда елабората о постојању природних ресурса за обновљиве узворе енергије (термална вода) 15. Израда студије изводљивости за реализацију пројеката изградње гондола Павловац - Јахорина
<p>3. Изграђен имиџ напредне урбане средине са престижним интелектуалним, социјалним и културним капиталом</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Уведен концепт управљања интелектуалним капиталом, са стабилним растом инвестирања у знање и људске ресурсе у периоду 2011-2016, 2. Остварен препознатљив културни и спортски имиџ, до 2016. године 3. Осигурано стално унапређивање здравствених услуга и брига о угроженим категоријама становништва 4. стални раст задовољства грађана и привредника услугама и односом општинске управе. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Формирање Тима за управљање развојем 2. Функционално просторно рјешење за општинску управу 3. Изградња и опремање гимназије 4. Изградња нове болнице у Касиндолу 5. Изградња Дома здравља Источна Илица и породична амбуланта у насељима Добриња и Касиндо, 6. Изградња мултифункционалног спортског центра, 7. Израда програма подршке за повећање наталитета, 8. Изградња «сигурне куће», 9. Завршна фаза изградње ОШ „Петар Петровић Његош“ са салом за физичко васпитање, 10. Уклањање преосталих архитектонских баријера за инвалиде, 11. Изградња обданишта и јаслица за дјецу предшколског узраста, 12. Увођење е - управе у административној служби Општине, 13. Изградња централног Спомен обиљежја Вељине 14. Уређење спомен парка Касиндо, 15. Изградња игралишта и паркова за дјецу и омладину, 16. функционално просторно рјешење за НВО сектор на подручју општине, 17. израда програма подршке за преквалификацију РВИ са подручја општине Источна Илица ради запошљавања, 18. Реконструкција коно сале КПЗ за културне манифестације.

8. ГЕНЕРАЛНИ ПЛАН ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ ПРОЈЕКТА

Стратешки циљ 1: Развијено стратешко управљање простором са квалитетном инфраструктуром и екологијом															
Пројекти	Трајање и вријеме имплементације						Процијењена вриједност пројекта (KM)	Могући финансијер/и	Могући имплементатор/и						
	године по кварталима			године по полугодиштима											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016									
1.Ревизија Урбанистичког плана општине													70.000	Општина Источна Илица	Општина Источна Илица
2.Израда зонинг планова и регулационих планова													120.000	Општина Источна Илица	Општина Источна Илица
3.Студија изводљивости за премјештање затвора Кула													20.000	Општина Источна Илица	Општина Источна Илица
4.Стварање визуелног идентитета урбаног језгра													40.000	Општина Источна Илица	Општина Источна Илица
5.Проширење саобраћајнице Р-446 Кула – Враца (пројекат, студија изводљивости експропријација земљишта и извођење радова)- дионица Кула – до раскрснице улице Иве Андрића													5.500.000	Министарство саобраћаја и веза РС Општина Источна Илица Општина Источно Ново Сарајево	Министарство саобраћаја и веза РС Општина Источна Илица Општина Источно Ново Сарајево

6.Израда пројектне документације и регулација водених токова на подручју општине (по етапама-километар ријеке Жељезнице и километар Касиндолског потока)																																	5.000.000 (Ж 3.500.000+ К 1.500.000)	Агенција за воде обласног ријечног слива Саве Општина Источна Илиџа Град Источно Сарајево	Општина Источна Илиџа				
7.Изградња регионалне депоније на нивоу Града Источно Сарајево	Реализација пројекта зависи од усвајања Одлуке од стране Града Источно Сарајево																																				400.000	Општина Источна Илиџа	Општина Источна Илиџа
8.Реализација вањског уређења комплекса «Црква Вељине»																																	2.100.000	Општина Источна Илиџа	Општина Источна Илиџа				
9.Изградња главних саобраћајница у мјесним заједницама са пратећом комуналном инфраструктуром																																	1.500.000	Општина Источна Илиџа	Општина Источна Илиџа				
10.Наставак изградње пјешачке зоне Вељине (комуникације)																																	Накнадно ће се дефинисати	Општина Источна Илиџа Грађани	Општина Источна Илиџа				
11.Наставак изградње секундарних саобраћајница и комуналне инфраструктуре у мјесним заједницама уз учешће грађана (Партнерство са грађанима)																																	15.222.000	Дефинисано ЛЕАП-ом	Дефинисано ЛЕАП-ом				

Стратешки циљ 2: Прилагодљива, модерна и одржива привредна структура												
Пројекти	Трајање и вријеме имплементације						Процијењена вриједност пројекта (KM)	Могући финансијер/и и проценат финансирања	Могући имплементатор/и			
	године по кварталима			године по полугодиштима								
	2011	2012	2013	2014	2015	2016						
13.Изградња Државног затвора БиХ									80.000.000	- донаторска средства - кредитна средства - Министарство правде БиХ	Јединица за имплементацију за изградњу завода за издржавање казни БиХ	
14.Успостављање индустријске зоне Војковићи 2 (код Фамоса)	Период имплементације зависи од заинтересованости приватних инвеститора											
15.Иницирање удруживања грађевинских предузећа због заједничког наступа на тржишту	Период имплементације зависи од заинтересованости грађевинских предузећа											
16.Формирање Клуба привредника											Општина Источна Илица	
17.Подршка за увођење техничких стандарда и развој информационих система у предузећима									40.000	Општина Источна Илица	Приватна предузећа Општина Источна Илица	
18.Развој централне пословне зоне	Период имплементације зависи од заинтересованости приватних инвеститора								Накнадно ће се дефинисати			
19.Наставак развоја индустријске зоне Војковићи-Крупац	Период имплементације зависи од заинтересованости приватних инвеститора								Накнадно ће се дефинисати			

20.Подршка оснивању и развоју МСП на подручју општине																300.000	Општина Источна Илиџа	Општина Источна Илиџа
21.Развој туристичких потенцијала																2.000.000	Општина Источна Илиџа Потенцијални инвеститори	Општина Источна Илиџа Потенцијални инвеститори
22.Подршка запошљавању																150.000	Општина Источна Илиџа	Општина Источна Илиџа
23.Успостављање Центра за развој бизниса Источна Илиџа																200.000	Делегација Европске комисије у БиХ „EURELSMED“ Општина Источна Илиџа (15%)	Општина Источна Илиџа
24.Подршка пројектима из области пољопривреде																230.000	Општина Источна Илиџа	Општина Источна Илиџа
25.Иницирање формирања Задруга (пчелари, земљорадници, откупне станице...),																Накнадно ће се дефинисати	ИРА фонд Остала донаторска средства Општина Источна Илиџа	Општина Источна Илиџа
26.Истраживање и израда елабората о постојању природних ресурса за обновљиве изворе енергије (термална вода)																Накнадно ће се дефинисати	Влада РС Општина Источна Илиџа	Влада РС Општина Источна Илиџа
27.Израда студије изводљивости за реализацију пројеката изградње гондола Павловац - Јахорина																20.000	Општина Источна Илиџа	Општина Источна Илиџа

Стратешки циљ 3: Изграђен имиџ напредне урбане средине са престижним интелектуалним, социјалним и културним капиталом

Пројекти	Трајање и вријеме имплементације						Процијењена вриједност пројекта (KM)	Могући финансијер/и и проценат финансирања	Могући имплементатор/и
	године по кварталима			године по полугодиштима					
	2011	2012	2013	2014	2015	2016			
28.Формирање Тима за управљање развојем									
29.Функционално просторно рјешење за општинску управу							1.500.000	Општина Источна Илиџа Влада РС	Општина Источна Илиџа
30.Изградња и опремање гимназије							5.000.000	Влада РС Општина Источна Илиџа Град Источно Сарајево	Општина Источна Илиџа
31.Изградња нове болнице у Касиндолу							60.000.000-80.000.000	Влада РС	Министарство здравља и социјалне заштите РС
32.Изградња Дома здравља Источна Илиџа и породична амбуланта у насељима Добриња и Касиндо							2.000.000	Министарство здравља и социјалне заштите РС Општина Источна Илиџа	Министарство здравља и социјалне заштите РС Општина Источна Илиџа

33.Изградња мултифункционалног спортског центра																		Накнадно ће се дефинисати	Општина Источна Илиџа Приватни инвеститори	Општина Источна Илиџа Приватни инвеститори
34.Израда програма подршке за повећање наталитета																		Накнадно ће се дефинисати	Општина Источна Илиџа	Општина Источна Илиџа
35.Изградња «сигурне куће»																		Накнадно ће се дефинисати	Град Источно Сарајево Општина Источна Илиџа	Општина Источна Илиџа
36.Завршна фаза изградње ОШ „Петар Петровић Његош“ са салом за физичко васпитање																		1.500.000	Влада РС Општина Источна Илиџа	Влада РС Општина Источна Илиџа
37. Уклањање преосталих архитектонских баријера за инвалиде																		10.000 – 15.000 годишње	Општина Источна Илиџа	Општина Источна Илиџа
38.Изградња обданишта и јаслица за дјецу предшколског узраста	Накнадно ће се дефинисати														Накнадно ће се дефинисати					
39. Увођење е – управе у административној служби Општине	Накнадно ће се дефинисати														Накнадно ће се дефинисати					
40.Изградња централног Спомен обиљежја Вељине																		350.000 (грађевински радови)	Влада РС Општина Источна Илиџа Општина Источно Ново Сарајево	Општина Источна Илиџа
41. Уређење спомен парка Касиндо																		90.000	Општина Источна Илиџа Министрство рада и борачко инвалидске	Општина Источна Илиџа

																			заштите РС		
42. Изградња игралишта и паркова за дјецу и омладину																			150.000	Општина Источна Илиџа	Општина Источна Илиџа
43. Функциолно просторно рјешење за НВО сектор на подручју општине																			Накнадно ће се дефинисати	Општина Источна Илиџа НВО сектор Влада РС	Општина Источна Илиџа
44. Израда програма подршке за преквалификацију РВИ са подручја општине Источна Илиџа ради запошљавања																			Накнадно ће се дефинисати	Општина Источна Илиџа	Министрство просвјете и културе РС Општина Источна Илиџа Средње школе
45. Реконструкција кино сале КПЗ за културне манифестације	Дефинисаће се након сагласности Министрства правде РС																				

* Свијетло сива боја у пољима која означавају године значи да се ради о припремним и уводним фазама реализације пројекта, а тамно сива боја означава главну фазе реализације пројекта.

**ПРЕДСЈЕДНИК СКУПШТИНЕ
ОПШТИНЕ ИСТОЧНА ИЛИЏА**

Раде Ћосовић

